

David a Jonatan

1. čtení: 1. kniha Samuelova 16,14-23

kázání: 1. kniha Samuelova 18,1-9

Bratři a sestry,

dnes bychom měli pokračovat ve vyprávění o Davidovi. A nebudu mluvit o Davidovi a Goliášovi. Chtěl bych vám vyprávět příběh, který není tak známý, jako David a Goliáš. Který je ale pro Davidův život, a možná i pro ten náš podle mě důležitější. Ale začnu trochu jinak. Co Vás napadne, dyž se řekne smlouva? Určitě obchod. Tyhle smlouvy totiž zažíváme nejčastěji. Ať už jde o půjčku v bance, vodu, plyn elektrinu, nájem nebo o prodej auta. Na všechno musí být smlouvy. A já osobně z těchhle smluv nemám dobrý pocit. Člověk by si je měl vždycky dobře pročíst, ale je tam tolik slov. A největší pozor si musí dávat na všechny ty možné dodatky napsané tím mrňavým písmem, protože tam je vždycky nějaký háček. V těch mrňavých písmenkách se totiž vždycky píše něco, co v reklamách není. To, že to pro mě není zas tak jednoduché a výhodné. Prostě v každé smlouvě si člověk musí dávat bacha. Podobné je to taky v předmanželských smlouvách o tom, čím bude který majetek, když se to manželství nepovede a dojde k rozvodu. Na to, že samotné manželství je smlouvou se pak většinou zapomíná. Peníze mají přednost. Pak taky politické smlouvy. A u těch mám pocit ještě horší. Když jde o mezinárodní smlouvy, o smlouvy o neútočení, všichni víte, jak snadno se zase dají tyhle smlouvy vypovědět. Ještě třeba opoziční smlouva a vůbec všechny ty smlouvy politiků a politických stran. Tam má zase člověk pocit, že se někdo domlouvá o nás bez nás. Vlastně smlouvy vůbec nemám rád. Nevěřím těm moderním smlouvám.

Ale nás, jakožto křesťany, samozřejmě taky napadne Bible. Tam se totiž taky hodně mluví o smlouvách. Dokonce celou Bibli nazýváme smlouvou. Starému a Novému Zákonu se totiž taky někdy, a myslím, že výstižněji, říká Stará a Nová Smlouva. Smlouva mezi člověkem a Bohem, vycházející z toho, že Bůh nás má rád a chce s námi být ve vztahu. Ale napadlo Vás někdy, že by i smlouva mezi lidmi mohla být vyjádřením lásky? A nemyslím manželství. Mám na mysli přátelství. Protože právě o přátelství jde v tom dnešním příběhu o Davidovi především.

Poslyšte tedy, jak to s Davidem po tom jeho pomazání za krále bylo. David byl pomazán. Prorokem Samuelem. Protože Bůh si ho vyvolil za krále. Ale David ještě nebyl král. Nad Izraelem pořád ještě kraloval Saul. Navíc, o tom Davidově pomazání nikdo nevěděl. Ale králi Saulovi bylo čím dál hůř. V Bibli se píše, že od Saula odstoupil Duch Hospodinův a přepadl ho zlý duch. Podle popisu to vypadá, že Saul začal trpět silnými depresemi. A do královského paláce se tak dostává David, protože umí hrát dobře na nějaký hudební nástroj a ta hra Saulovi pomáhá při depresích. Potom přijde ten známý příběh, ve kterém David s Boží pomocí a v důvěře v boha porazí pelištejského obrovského válečníka Goliáše a Izraelci vyhraju bitvu. Od té doby je už David v paláci natrvalo. A spřátelí se se saulovým synem Jonatanem. Nebo se Jonatan spřátelí s Davidem? Každopádně Jonatan uzavře s Davidem smlouvu. Jonatan, jakožto ten výše postavený, vždyť to byl korunní princ, uzavře smlouvu o přátelství s Davidem. Ne kvůli tomu, že by z toho něco mohl mít. Ale proto, že Davida miluje jako sám sebe.

A vypadalo by to moc dobře, moc hezky. Přátelství až za hrob stvrzené smlouvou. Trochu jako známe z Vinetoua, když Vinetou a Old Šetrhend uzavřou smlouvu bratrství a pořežou si ruce a sopjí je. Problém je, že Saul, Jonatanův táta, začne na Davida žárlit. Na jeho úspěchy. Hlavně ale na to, že s Davidem je Bůh. Zatímco on, král má akorát pořád ty svoje deprese. A Saul začne Davida nenávidět. Nejdřív se ho v návalu vzteku a smutku pokusí dvakrát zabít kopím. David mu pokaždé uhne. Potom se ho pokusí nechat zabít v boji. Naschvál posílá Davida do těch nejhorších bitev. Jenže David to pokaždé přežije. Tak se ho saul snaží dostat tím, že mu dá za manželku svou dceru

Míkal, aby ho měl pod kontrolou. Jenže Míkal se do Davida opravdu zamiluje. Pak se ho Saul znovu pokusí zabít kopím. David zase uhne. Zkusí tedy k němu domů poslat nájemné vrahy. To mu zase pomůže právě Míkal, která těm vrahům i svému tátovi lže, aby Davida zachránila. A tak dál.

A do toho všeho je Jonatan, Saulův syn a korunní princ Davidovým přítelem. Ale jak se s ním má přátelit, když jeho vlastní otec Davida nenávidí a chce ho odstranit? Právě o to víc musí Davida milovat a o to víc mu musí být přítelem. Říkal jsem, že Jonatan se s ním nepspřátelil proto, že by z toho něco chtěl mít. Ale něco z toho má. Problémy. Chce zůstat věrný svému otci a ctít ho. Jako tátu i jako krále. Ale zároveň je přítelem. Přitom by to měl o tolik snažší, kdyby se na Davida vykašlal. Měl by doma pokoj, klidně by mohl čekat, až se sám stane králem. Namísto toho se snaží tátu přemlouvat a nasazuje za Davida vlastní život. Musí snést od táty výčitky: "Vždyť já to dělám kvůli Tobě. Vždyť Davida mají všichni rádi. Co když ho budou chtít za krále místo Tebe? Proto se ho chci zbavit. Kvůli Tobě." A musí si kvůli Davidovi vyslechnout od táty i hnusná slova: "Ty synu poběhlice, což jsem to nevěděl, že si Jišajova syna vyvoluješ ke své hanbě i k hanbě klínu své matky? Po všechny dny života Jišajova syna na zemi neobstojíš ty ani tvé království." Jeho vlastní táta se ho pokusí kvůli Davidovi zabít. Tohle všechno musí vydržet Jonatanovo přátelství.

Tohle je přátelství. Láska k druhému člověku, ze které on sám nic nemá. Láska, která se obětuje a nasazuje svůj pokoj, svoji budoucnost i svůj život. Máte takového přítele? Nebo takové přátele? Jak se píše na jiném místě v bibli: (Proverbs 17:17) V každičkém čase miluje přítel, zrodil se bratrem pro doby soužení. Nebo (Příslaví 27:9) Olej a kadidlo jsou pro radost srdci, přítel je sladší než chtění vlastní duše. Pak jste od Pána boha dostali veliký dar. Sřeďte jej a opatrujte. Něco důležitého si v tomto daru David musel uvědomit. Že si nevystačí sám. Že potřebuje druhého člověka. Že to sám nezvládne. Ani svoji chytrostí ani svou silou. K tomu, aby vůbec přežil, potřebuje někoho, kdo nasadí svůj pokoj a pohodlí a bezpečí. Někoho, kdo se obětuje I tohle zjištění je velikým darem přátelství. Nevystačíš si na světě sám.

Ale jinak se o přátelství v Bibli vlastně moc nemluví. Vztah Boha a člověka není nazýván přátelstvím. Mluví se o Otci a dětech, o pastýři a ovcích. Také o vzathu Boha jako manžela a nás lidí jako manželky nebo nevěsty. Ani my, křesťané, nejsme podle Bible přátelé. Jsme a máme být bratry a sestrami. Přátelství je totiž zvláštním Božím darem, který není dán každému. Do kterého se člověk nerodí ani se pro něj nemůže jen tak rozhodnout. Ale je to jedním z nejsilnějších vyjádření lásky.

Pokud máte přítele nebo přítelkyni, jako měl David v Jonatanovi, děkujte za něj Bohu. Ale pokud nemáte? Zkuste se na ten příběh podívat z druhé strany. Co když nejste a nemáte být Davidem. Co když jste jako Jonatan. Jako ten, který může přátelství nabídnout. Jako ten výše postavený, ten silnější, který může nabídnout smlouvu tomu druhému. Komu jsem a mám být Jonatanem? A komu ne?

Amen

Nyní budeme společně slavit Večeři Páně. A právě zde si můžeme uvědomit i prožít, že si nevystačíme sami. Že ke svému životu potřebujeme ostatní, lidi kolem sebe, ale také někoho nad sebou. Někoho, kdo k nám přišel a jako ten vznešenější a silnější nám nabídl sám sebe. Abychom my mohli žít, on zemřel.

Ale právě před svou smrtí, při slavení této večeře řekl svým učedníkům: Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele. Vy jste moji přátelé, činíte-li, co vám prikazuji. To smíme prožívat i zde, u společného chlebu, i jako přátelé, i jako bratři a sestry,

Tento náš přítel zve i nás ke společnému chlebu a vínu. A zváni jsou všichni, velcí i malí, bohatí i chudí, zdraví i nemocní. Každý, kdo věří a vyznává, že si nevystačí sám. Že potřebuje pro svůj život Boží přátelství.

